

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR
MARIA KARLSSON**

Seduta tat-22 ta' Jannar, 2010

Talba Numru. 159/2009

**Raymond Calleja (K.I. 646661M) u
George Galea (K.I. 637458M)
vs
Carmel Barbara (K.I. 351259M) u
Michelle Barbara (K.I. 442267M)**

It-Tribunal,

Ra l-avviz li permezz tieghu l-atturi talbu l-hlas ta' elfejn erba' mija u tliet ewro u tmienja u sebghin ewro centezmi (€2403.78) rapprezentanti bilanc ta' prezz ta' merkanzija (DVD's etc) mibjugha lill-intimati fuq inkarigu taghhom stess ghal skopijiet kummercjali u li sal-lum ghadhom mhux imhallsa, bl-imghaxijet kummercjali mit-8 ta' Gunju, 2006, bl-ispejjez kollha, inkluzi tal-mandat ta' qbid intavolat fil-25 ta' Frar, 2009, kollox kontra l-intimati li minn issa ngunti ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenuti fejn issollewaw illi preliminarjament it-talbiet attrici ghandhom jigu respinti in kwantu huma preskritti fit-terminu tal-artiklu 2148(b) tal-kodici civili; illi kuntrarjament ghal dak indikat fl-avviz il-

bejgh tal-oggetti mar sarx ghal skop kummercjali izda sar fuq bazi ta' bejgh bl-imnut, kif ser jigi ppruvat ahjar waqt il-kawza; illi fil-fatt din l-allegazzjoni li l-bejgh sar ghal skop kumemrcjali tressqet biss illum wara li l-atturi saru jafu li t-talba taghhom tinsab preskritta mill-ittri legali li ntbaghtu lilhom annessa mar-risposta u immarkata 'Dokumenti A u B' u qatt ma ressqu pretensjoni li tali bejgh jinstab li sar ghal skop kummercjali, ghaliex fil-verita' ma kienx; illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ammont mitlub mill-atturi ghandu jigi pacut ma hlas fis-somma ta' sebat elef, seba' mija, tnejn u hamsin ewro u sittax-il ewro centezmu (€7752.16), rapprezentanti l-kumpens dovut lill-intimata Michelle Barbara ghal servizzi rezi lill-atturi ghal perjodu ta' erba' snin fil-hanut 'R&G DVD Enterprise' f'Hal Qormi fuq l-inkarigu tal-istess atturi; salv eccezzjonijiet ohra permessi fil-ligi. Bl-ispejjez kollha kontra l-atturi.

Ra d-dokument kollha ezebiti fl-atti tal-kawza.

Sema x-xhieda ta' Raymond Calleja, George Galea, Carmel Barbara, Michelle Barbara u Jason Aquilina

Sema t-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi din il-kawza titratta dwar prezz ta' merkanzija mibjugha lill-konvenuti u li sal-lum baqghu ma thallsux. Illi l-konvenuti eccepixxew preliminarjament illi t-talbiet attrici huma preskritti ai termini tal-artiklu 2148 (b) tal-kodici civili u li l-bejgh lill-konvenut kien sar a bazi ta' bejgh bl-imnut u li ma kienx minnu li l-iskop tal-bejgh kien wiehed kummercjali. Ili fil-mertu il-konvenuti eccepixxew minghajr pregudizzju ghall-eccezzjoni dwar il-preskrizzjoni li l-ammont mitlub kellu jigi pacut ma hlas fis-somma ta' €7,752.16 rapprezentanti l-kumpens dovut lill-konvenuta Michelle Barbara ghal servizzi rezi lill-atturi ghal perjodu ta' erba' snin fil-hanut R&G DVD Enterprise, f'Hal Qormi. Illi t-Tribunal jirrilleva lli kontrotalba f'dan is-sens ma sarx.

Ili skont ix-xhieda tal-konvenut Carmel Barbara dwar l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni qal illi kien jahdem bhala

salesman mal-atturi iqassam id-*DVD*'s u fl-istess perjodu huwa kien xtara numru ta' *DVD*'s ghall-kollezzjoni personali tieghu. Dawn inxtraw bejn is-sena 2003 u s-sena 2006. Mart il-konvenut ikkonfermat ix-xhieda tar-ragel taghha. It-Tribunal huwa tal-fehma li skont ix-xhieda moghtija mill-konvenuti huma cahdu d-dejn u qalu li l-bejgh ta' dawn id-*dvd*s kien sar bejn is-sena 2003 u s-sena 2006 u li l-bejgh dejjem sar ghall-uzu personali taghhom bhala konsumaturi.

Skont ix-xhieda tal-attur Raymond Calleja huwa qal illi huwa qieghed shab mall-attur l-iehor u jbieghu *DVD*'s bl-ingrossa u ghandhom ukoll hanut fejn ibejghu bl-imnut. Mieghu ghandu xi nies li jahdmu bhala *salesmen part-time* u jiehdus hsieb iqassmu x-xoghol ta' *DVD*'s lill-hwienet. Is-*salesmen* jithallsu *commission* ghax-xoghol li jaghmlu. Ili rigward il-konvenut Carmel Barbara inghad illi dan kellu zewg listi, wahda ghat-tqassim u l-ohra ghall-uzu personali tieghu. Il-*commssion* kien ta' tletin centezmu ta' dak iz-zmien ghal kull *DVD* mibjugh. Ikkonferma li mart il-konvenut kienet tghinu fix-xoghol tieghu peress ili huwa ma kienx jaf jaqra u jikteb u xghl kien jinkludi l-kitba. Intqal mix-xhud illi dwar il-bejgh li jsir mill-hanut il-bejgh kien bl-imnut peress illi kien isir direttament lill-klijenti. Ikkonferma ukoll illi Michelle Barbara kienet gieli tahdem il-hanut izda xoghlha kien jikkonsisti fix-xoghol li kellu suppost jaghmel ir-ragel taghha izda li ma kienx jista' jaghmel minhabba il-fatt illi ma kienx jaf jaqra u jikteb. Illi parti minn xoghlu kien illi jnizzel il-bejgh tad-*DVD*'s fuq lista u jitnizzel rendikont tal-bejgh li jkun ghamel. Dan gie kkonfermat minn xhud iehor, Jason Aquilina, *part timer*, li kienu jiehu hsieb iqassam id-*DVD*'s lill-hwienet, ukoll ghall-atturi.

Illi l-tqassim tad-*DVD*'s kien isir mis-*salesmen* ingaggati fuq *commision* mill-atturi u t-Tirbunal huwa konvint li l-bejgh ta' dawn id-*DVD*'s kien bejgh bl-ingrossa ghaliex kien qieghed isir lill-kummercjanti sabiex huma jinnegozjaw fihom. Illi dwar il-bejgh tad-*DVD*'s lill-konvenuti, t-Tribunal huwa konvint illi minhabba r-relazzjoni li, huma kellhom mall-atturi, huma kienu jixtruhom minghand l-atturi bi prezz specjali. Izda il-prezz wahdu ma jfissirx illi l-bejgh kien qieghed isir lill-grossista.

Illi skont sentenza moghtija mill-Onorabbli Qorti tal-Appell, mill-Onorevoli Mhallel Philip Sciberras, deciza nhar is-7 ta' Dicembru, 2005 fil-kawza fl-ismijiet "Pace Associates Limited vs Drawing Techniques Limited", il-Qorti rriteniet illi ghal finijiet ta' preskrizzjoni ta' tmintax-il xahar taht l-artiklu 2148(b) tal-kodici civili jinsab ritenut illi fil-kaz ta' bejgh bl-'imnut'huma kontemplati dawk kolha, kummercjanti jew le, li jbieghu oggetti ta' konsum gornaljier, tant lil min hu kummercjant, kemm lil min mhux. Dan ifisser illi li fl-artiklu 2148(b) il-ligi taghna tipprexxindi mill-kwalita' tal-persuni u anzi thares lejn dik li tista' tkun abitwalment il-professjoni tan-negozjant imma thares lejn il-vendita' partikolari in kwistjoni u *per se*. L-istess gurisprudenza tistabilixxi mbaghad kriterju fundamentali bejn bejgh bl-imnut u bejgh bl-ingrossa billi tafterma illi fejn il-prezz reklamamt huwa ghall-merca destinata biex dik tigi rivenduta jew manifatturata f'opra jew fejn wiehed ibiegh lil persuni li jinnegozjaw fil-merca mibjugha u dan fi kwantita' apprezzabbli, allura l-bejgh hu wiehed bl-ingrossa. Ghalhekk il-grossista jbiegh l-iktar lil dawk li jinnegozjaw fl-oggett mixtri mentri l-imnutant ibiegh lil xerrejja fi kwantitajiet zghar skont il-bzonnijiet taghhom. Fl-ewwel kaz hawn fuq imsemmi, il-kreditu huwa soggett ghall-preskrizzjoni kwinkwennali stabbilita fl-artiklu 2156(f) tal-kodici civili fil-waqt fit-tieni kaz ghall-preskrizzjoni ta' tmintax-il xahar kif provdut fl-artiklu 2148(b) fejn huwa n-negozju globali li jiddetermina taht liema kategorija ghandu jigi kklassifikat il-bejgh. Ili fil-kaz in ezami, l-konvenuti kienu jixtru ghall-uzu personali taghhom u kienu jixtru ta' spiss ghaliex kienu dilettanti tal-*films*. Illi huma qatt ma xtraw ghal skopijiet kummercjali izda xtraw bhala konsumaturi. Illi ghalkem kienu jixtru *films* ta' spiss l-ammont ghall-kull bejgh *per se* kien ikun ammont zghir li qatt ma jista' jikkwalifika ghall-ammont bl-ingrossa.

Illi f'sentenza moghtija fis-17 ta' Novembru, 2004 mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet "Joseph Aquilina noe et vs Charles Camilleri" il-Qorti qalet illi l-artiklu 2148(b) tipprexxindi mill-kwalita' tal-persuni u thares lejn il-vendita' partikolari in kwistjoni *per se*. Dan gie ritenut ukoll fis-sentenza "Michael Fenech noe vs Piu Camilleri" deciza mill-Qorti ta' l-Appell Civili, fit-18 ta' Jannar 1993 fejn

intqal illi l-Qorti ghandha tezamina l-vendita *per se*. Illi jinsab ukoll stabbilit fid-dottrina nostrana li dak li jiddistingwi l-bejgh bl-ingrossa mill-bejgh bl-imnut huwa l-fatt illi fil-waqt illi l-grossista principalment kien ibiegh lill-persuni li jinnegojaw fil-merce mibjugha, l-imnutant principalment ibiegh lill-konsumatur fi kwantitajiet zghar skont il-htigijiet tieghu. Ili fil-kawza fl-ismijiet "Michael Fenech noe vs Piu Camilleri" deciza mill-Qorti tal-Appell fit-18 ta' Jannar, 1993 gie ritenut ukoll illi huwa possibbli skont il-ligi taghna li bejgh bl-imnut isir mill-grossista wkoll bhala ma hu possibli li d-dettaljatur f'certi cirkostanzi jbiegh bl-ingrossa. Illi dan huwa kaz li japplika lil-atturi li kienu jbieghu bhala grossisti lill-kummercjanti u kienu jbieghu wkoll mill-hanut bhala dettaljaturi direttament lill-konsumaturi.

Wara li sema u evalwa l-provi jirrizulta lit-Tribunal li l-bejgh tad-*DVD's* lill-konvenuti kien bejgh bl-imnut. Izda meta l-konvenuti kienu jbieghu fil-kapacita' taghhom ta' *salespersons* lill-kummercjanti ghan-nom tal-atturi dak kien bejgh bl-ingrossa. Illi skont fatturi pprezentati, it-Tribunal huwa sodisfatt illi l-konvenuti xtraw *DVD's* fi kwantita' zghira ghall-uzu personali taghhom u ma rrizultawx mill-provi li l-konvenuti kienu xtraw *DVD's* minghand l-atturi ghal skopijiet ta' kummerc. Ghal dawn il-motivi, t-Tribunal huwa konvint illi l-bejgh tad-*DVD's* lill-konvenuti kien bejgh bl-imnut u ghaldaqstant din l-azzjoni hija preskritta *ai termini* tal-artiku 2148(b) tal-Kodici Civili.

Illi t-Tribunal dwar ir-raba' eccezzjoni tal-konvenuti fejn giet sollevata l-eccezzjoni dwar it-tpacija minghajr pregudizzju ghall-eccezzjoni dwar il-preskrizzjoni, it-Tribunal jirrillewa li fil-kaz in ezami kellu jigi ippruvat illi z-zewg partijiet huma debituri lejn xulxin sabiex issir t-tpacija *ipso iure*. Illi rrizulta li l-konvenut Carmel Barbara li gie ingaggat bhala *salesperson* ma kienx jaf jaqra u jikteb u kien ghalhekk illi mart il-konvenut kienet offriet li taghmel ix-xoghol tal-kitba li ma kienx kapaci jaghmel ir-ragel taghha u dan gie msemmi ukoll minn xhieda ta' *salesman* iehor li kien jahdem maghhom. Illi mill-provi ma rrizultax illi l-konvenuta kienet taghmel xoghol iehor apparti dak tar-ragel taghha, hlief li kienet xi kull tant taghti daqqa' t'id fil-

Kopja Informali ta' Sentenza

hanut meta kienu jkunu hemm it-tnejn. Illi in konkluzjoni, ma jiirrizultax lit-Tribunal illi t-tpacija li semmew il-konvenuti tista' tintlaqa' ghaliex id-debitu ma giex ippruvat. Illi t-Tirbunal jikkonstata lli ma gietx prezentata ebda kontrotalba f'dan is-sens. Illi fi kwalsiasi kaz, it-Tribunal jirrillewa illi l-ammont ghat-tpacija imsemmi mill-konvenuta fir-risposta, jeccedi *rationae valoris* il-kompetenza ta' dan it-Tribunal u ghar-ragunijiet hawn fuq imsemmija ha jirrespingi din ir-raba' eccezzjoni u jjeqaf hemm.

Ghaldaqstant, it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi li l-azzjoni attrici hija preskritta fit-termini ta' l-artiklu 2148 (b) tal-kodici civili u konsegwentement jichad it-talba, fil-waqt illi jichad ir-raba' eccezzjoni tal-konvenuti dwar it-tpacija.

Spejjez tal-kawza ghandhom jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----